

## De Sahara Route

*Met dank aan Maria Genova en Ina Meert  
voor de adviezen en de support*

## **De Sahara Route**

Copyright © 2019 Rene Beijersbergen

Auteur: Rene Beijersbergen

Redactie: Marianne Miltenburg

Foto omslag: Pixabay

Omslagontwerp en zetwerk: Raymond Zachariasse |

[www.miralovesbooks.nl](http://www.miralovesbooks.nl)

Fonts: Boycott, ChunkFive - [fontsqirrel.com](http://fontsqirrel.com)

ISBN: 978-94-92343-26-0

NUR: 300, 330

**Alle rechten voorbehouden.**

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

Rene Beijersbergen

**DE  
SAHARA  
ROUTE**



HET nieuws ging als een lopend vuurtje. De politie was op de markt.

Snel trapte Youssef zijn sigaret uit. Vanuit zijn ooghoek zag hij dat zijn buurman Mehmet snel de mindere groente van de tafel haalde, de verlepte bladeren wegplukte en in één van de achter hem opgestapelde kisten wierp. Het zachte fruit werd aandachtig bekeken en opnieuw gerangschikt.

Youssef liep rond zijn kraam en was ervan overtuigd dat zijn vis vers was en er prima bij lag. Ze zouden geen aanleiding hebben iets te zeggen of erger dan dat. Er kon hem niets gebeuren.

Twee mannen en een vrouw. De politieagenten. Ze kuierden en ze praatten. Ze keken links en rechts en leken geen aanstalten te maken om de kramen van dichtbij te bekijken. Misschien vonden ze hun aanwezigheid op de markt alleen al genoeg om de verkopers tot uiterste zorg te motiveren. Dat hoopte Youssef maar.

Hij hielp een vaste klant die speciaal op hem gewacht had. Youssef wikkelde een mooie zeebrasem in papier, woog de vis, rekende af en zag het alom gevreesde drietal ondertussen vanuit zijn ooghoek naderen. Nog vijf kramen van hem vandaan. Youssef voelde zweetdruppels op zijn voorhoofd ontstaan. Zouden ze doorlopen? Of beter nog, teruggaan? Ineens stapte de vrouwelijke politieagent opzij en ging de kaaskraam eens van dichtbij bekijken. Of beter gezegd, de kaas. Bij Ali was de hygiëne altijd in orde. Ali lachte zenuwachtig en boog als een knipmes. Met een rood gelakte wijsvingernagel wees ze naar een uitgelopen kaas. Ali sneed een stukje af. Ze proefde. Er kon

geen lachje maar wel een ingetogen instemmend knikje vanaf. Ze liep verder.

Youssef veegde zijn tafel nog eens schoon en pakte twee makrelen in. Ali boog voor de tweede keer, spoedde zich snel naar een klant en verborg zijn opluchting. Youssef wist het nu zeker. Als de politieagente de moeite nam om de kaas te controleren, dan zou ze zeker de vis niet zo maar voorbij lopen.

Hij was nog de enige met een goed gevulde tafel koopwaar. De politieagente keek Youssef indringend aan, alsof ze niet kon geloven dat er op dit uur van de dag nog vis te koop werd aangeboden. Voor Youssef voelde het alsof haar blik hem doorboorde. Ze bleef kijken met een gezicht van 'ik ken je'. Youssef trok een jongensachtige grimas, lachte vriendelijk en groette buigend. Ze zei niets. Ze raakte de vis opvallend genoeg niet aan, maar bekeek ze wel. Ze haalde diep adem, alsof er een ontoelaatbaar geurtje boven de kraam hing. Waarom loopt ze niet door, dacht Youssef. Hij voelde weer een nieuwe lading zweetdruppeltjes opkomen. Zijn hart bonkte.

De politieagente liep verder. Naar de volgende kraam. Youssef haalde opgelucht adem. Hij keek haar onopvallend vanuit zijn ooghoeken na en deed voor een paar kleine jongens drie handen sardines in een zak.

De politieagente keek Youssefs buurman Mohammed aan en bekeek de groente en het fruit van dichtbij. Ze plukte een paar tomaten en aubergines met slechte plekken uit de kist, keek op naar Mohammed en trok een misprijzend gezicht. Ze wees op de mango's en de meloenen, alsof er plekjes op zaten en legde vijf, zes cactusvruchten opzij. Misprijzend haar hoofd schuddend wenkte ze haar twee collega's. Met zichtbare tegenzin kwamen ze aanlopen en bekeken de uitstalling alsof ze deskundigen waren.

Youssef voelde dat deze controle voor zijn buurman niet goed ging aflopen. Mohammed keek nors. De politieagenten

bekeken het fruit per kist en legden uit alle kisten wel een handvol vruchten apart. Mohammed zei niet veel, maar zijn gezicht sprak boekdelen.

De oudste van de drie politieagenten haalde een boekje uit zijn zak. Al het fruit werd in beslag genomen en Mohammed kreeg een aanzegging. Er zou een rechtszaak volgen voor het verkopen van bedorven fruit, zo was de mening en het oordeel van de drie politieagenten.

Youssef had de laatste vissen voor een appel en een ei van de hand gedaan, want hij wilde niet langer blijven dan noodzakelijk was. De politie was vandaag veel te actief. Politieauto's reden voorbij en hij hoorde ook steeds maar sirenes.

Hij was de hoofdstraat nog niet uit of hij zag al dat er iets loos was. Er stond een mensenmassa op het plein. Wat zou daar aan de hand zijn? Hij zag politieauto's en rook een brandlucht. Een aanslag? Maar hij had niets gehoord. De mensen riepen luidruchtig leuzen en zwaaiden heftig. De mensen leken wel opstandig.

Youssef twijfelde. Hij wilde het liefste uit de buurt van de massa blijven en snel naar huis gaan. Maar hij wilde ook weten wat er aan de hand was. Er reed een ambulance weg. Een verkeersongeluk zou toch niet zo veel volk op de been brengen? Hij kwam dichterbij en zag ineens Ali staan. Ali was in gesprek met nog een paar marktkooplieden. Youssef schuifelde voorzichtig naar voren en kreeg snel oogcontact met Ali. De kaasverkoper keek niet vrolijk. Ali maakte zich los van het groepje mannen en liep op Youssef toe, pakte hem bij de schouders en zei alleen zijn naam. De naam van de buurman, Mohammed.

'Wat is er met de buurman, Ali?' De twee mannen keken elkaar een ogenblik zwijgend aan. 'Mohammed is overleden, Youssef.'

'Overleden? Zo ineens? Waarom dan? Hoe dan?' Youssef keek weg en leek niet te begrijpen wat Ali zojuist had gezegd.

‘Mohammed heeft zichzelf midden op het plein in brand gestoken, Youssef.’ Youssef keek schuin weg naar de grond en wist niets te zeggen. Geen woord. Hij dacht alleen maar. Zichzelf in brand gestoken? Waarom zou hij zoiets doen?

‘Waarom heeft Mohammed zichzelf in brand gestoken, Ali? Ik snap het niet.’

‘Denk eens na Youssef. Denk eens goed na. Zag je zijn gezicht dan niet? Vanmiddag. Een uurtje geleden. Hij kon de vernedering niet verdragen dat zijn groenten en fruit waren afgekeurd omdat een vrouwelijke politieagent zijn koopwaar niet goed genoeg vond. Het was een klap in het gezicht voor Mohammed.’

Youssef leek nog steeds verdoofd, knikte alsof hij het nu wel had begrepen. Drie politieagenten hadden de gruwelijke dood van Mohammed op hun geweten.

Zijn buurman.

Youssef kon zich op het moment dat hij naar huis liep niet voorstellen dat hij getuige was geweest van de aanleiding van wat later overal op de wereld de Arabische Lente genoemd zou worden. Een lente met veel bloedvergieten en met tegelijk een omwenteling van historische betekenis in de Arabische politieke wereld.

En niet alleen in de Arabische wereld.

Er braken sinds het overlijden van de buurman van Youssef iedere dag nieuwe opstanden uit. Honderdduizenden ontevreden burgers gingen de straat op. De opstanden verspreidden zich over het land als een olievlek. Iedere dag opnieuw riepen de mensen om veranderingen. En deze roep werd tot buiten de grenzen van Tunesië gehoord. Ver daarbuiten.

In alle landen van Noord-Afrika riepen de burgers om meer vrijheden, eerlijke verkiezingen en minder corruptie. In buur-



land Libië kwam Khadaffi ten val en in Egypte moest Hosni Mobarak aftreden. In Syrië bleef Assad in het zadel met de hulp van Rusland. Een gruwelijke burgeroorlog volgde, als gevolg van het bestuursvacuüm en de elkaar bestrijdende partijen.

Het al sterk verdeelde Midden-Oosten versplinterde verder met de dag. Het was deze verdeeldheid die bijdroeg aan de opkomst van Islamitische Staat, een terroristische groepering. Islamitische Staat predikte de ware islam en riep al snel het Kalifaat uit, dat grote delen van Syrië en Irak besloeg.

Alle bevolkingsgroepen die niet de ware islam wilden volgen, werden bloedig vervolgd. Het resultaat was een oorlog met een genocide die de geschiedenis in zou gaan als ongekend wreed.

Het Westen schrok eindelijk wakker toen de gruwelijke publieke onthoofdingen van journalisten het internet overgingen. Als mannen, vrouwen en kinderen van christenen, de Jezidi's, meedogenloos werden vervolgd en vermoord en deze weerzinwekkende beelden alle nieuwskanalen van de wereld bereikten.

Het Westen vormde een coalitie en verklaarde de Islamitische Staat de oorlog.

Rusland koos partij voor Damascus en steunde het bewind met luchtaanvallen. Als beloning zag Rusland haar strategische belangen aan de kust van de Middellandse Zee versterkt. Dichtbij Europa.

Turkije was als lid van de NAVO altijd een bondgenoot van het vrije Westen, maar bestreed de Koerdische strijders om binnenlandse redenen, terwijl die juist voor een groot deel aan de bevrijding van Irak bijdroegen en door Amerika gesteund werden.

Met zo veel strijdende partijen zou miscommunicatie een aanleiding kunnen vormen voor een complete oorlog. Dat gebeurde ook bijna.

Turkije schoot om een onbeduidende grensoverschrijding

een bommenwerper van Rusland uit de lucht, waarbij een piloot om het leven kwam, en even dreigde de NAVO in conflict te komen met Rusland. Alle grote spelers van het wereldtoneel stonden op scherp. Een dreigende crisis kon ternauwernood worden bezworen.

Vijf miljoen burgers waren op de vlucht geslagen voor het oorlogsgeweld en een stroom van een miljoen Syrische burgers wilde naar Europa. Velen zagen geen uitweg meer en probeerden met wankelende bootjes de Middellandse Zee over te steken. Het Italiaanse Lampedusa werd vanuit Tunesië overlopen. Velen van hen haalden de overkant niet. Ze verdronken jammerlijk en weer gingen de dramatische beelden van verdronken en op verlaten stranden aangespoelde kinderen de televisiekanalen over op de wereld.

De Europese politiek was verdeeld. Het open grenzenbeleid van Brussel stond ter discussie. Griekenland en Italië smeekten om steun van de andere lidstaten om de stroom migranten te helpen opvangen. De Europese solidariteit haperde ...

De toon verhardde zich voortdurend. Italië en Spanje waren al zo desperaat dat ze vluchtelingen terugstuurden en pleitten voor een opvang op de Noord-Afrikaanse kust. De landen van Zuid- en Oost-Europa namen eenzijdige maatregelen en sloten hun grenzen af.

In alle lidstaten stonden er politieke partijen op die hun leiders opriepen de Europese Unie te verlaten en voor hun eigen land te kiezen. Hun eigen volk. Zelfstandig beslissingen nemen. De verrechtsing van de Europese politiek kwam in een stroomversnelling.

Het Verenigd Koninkrijk was vanwege haar historische koloniale rol altijd al een immigratieland geweest. Nu kwamen er migranten bij als gevolg van het open grenzenbeleid van Europa. De weerzin van de Britten tegen Europa nam nu alleen maar

toe. De Britse premier Cameron had als eerste Europese leider besloten om haar burgers via een referendum te laten beslissen over het lidmaatschap van de Europese Unie.

Het werd nipt een Brexit. Het Verenigd Koninkrijk was tot op het bot verdeeld.

De Europese Unie wankelde.

Het succes van Al Qaida en de Islamitische Staat bleek een grote aantrekkingskracht te hebben op Noord-Afrikaanse vrijheidsstrijders en jihadisten.

Polisario, een onafhankelijkheidsbeweging voor de Westelijke Sahara dat al sinds haar oprichting in 1973 voor een onafhankelijke staat voor de Saharanen had gestreden – eerst tegen bezetter Spanje, nu tegen het Arabische broedervolk van Marokko, dat op haar beurt weer door de Verenigde Staten wordt gesteund. De landen van de Afrikaanse Unie steunen in meerderheid een vrije en onafhankelijke Westelijke Sahara.

De olievlek van verzet tegen het vrije Westen had zich opnieuw uitgebreid.

Van alle islamitisch Afrikaanse landen was alleen in Tunesië de Arabische Lente min of meer geslaagd. De regering had zelfs als waardering voor haar inspanning de prestigieuze Nobelprijs mogen ontvangen.

